

Prima instanță: Jud. Chișinău, sediul Central (jud. D. Băbălău)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

DECIZIE

19 noiembrie 2017

mun. Chișinău

ora 21.00

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Svetlana Filincova, Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Ion Duca,
în cauza civilă la contestația depusă de Ion Duca împotriva Consiliului Electoral al circumscripției electorale orășenești Sîngera nr. ¼ și Valeriu Poiată cu privire la constatarea încălcării prevederilor art. 38 alin.(5) din Codul Electoral și anularea înregistrării în calitate de concurent electoral a lui Valeriu Poiată,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2017,

c o n s t a t ă :

La 30 octombrie 2017, Ion Duca s-a adresat cu contestație împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale orășenești Sîngera nr.1/4 și Valeriu Poiată cu privire la constatarea încălcării prevederilor art. 38 alin. (5) din Codului electoral și anularea înregistrării în calitate de concurent electoral la funcția de primar al or.Sîngera, mun.Chișinău a lui Valeriu Poiată.

În motivarea contestației a indicat că, la data de 27 noiembrie 2017, ora 21.00, în s. Dobrogea mun. Chișinău, Valeriu Poiata, în calitate de concurent electoral la alegerile locale pentru funcția de primar al or. Sîngera, desemnat din partea Partidului Democrat din RM, a oferit și distribuit alegătorilor bunuri materiale, încălcând legislația electorală, astfel, ademenind alegătorii prin cadouri,

concurență neloială, cu utilizarea mijloacelor ilicite, în scopul determinării alegătorilor de a-1 vota în cadrul scrutinului din 19 noiembrie 2017.

Consideră că, prin oferirea sau darea de bunuri de către concurentul electoral Poiata Valeriu, în scopul determinării alegătorilor să își exercite drepturile electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor locale din 19 noiembrie 2017, se constată coruperea alegătorilor și încălcarea prevederilor art.38 alin.(5) din CE. Indică ultimul că, aceasta încălcare gravă impune anularea înregistrării concurentului electoral Valeriu Poiata din cursa electorală pentru funcția de primar al or. Sîngera.

Mai indică că, la data de 30 octombrie 2017 a depus o contestație prealabilă pe faptele menționate la Comisia Electorală Centrală, care prin răspunsul din 31 octombrie 2017 l-a informat că, acțiunile sau inacțiunile concurenților electorali se contestă direct în instanța de judecată.

Solicită constatarea încălcării prevederilor art.38 alin.(5) din CE de către Poiata Valeriu și anularea înregistrării lui Poiata Valeriu în calitate de concurent electoral la alegerile locale pentru funcția de primar al or. Sîngera.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 15 noiembrie 2017 s-a respins ca neîntemeiată contestația lui Ion Duca împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale or. Sîngera nr.1/4 și Valeriu Poiata în partea cererii privind anularea înregistrării în calitate de concurent electoral a lui Valeriu Poiată.

Totodată, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 15 noiembrie 2017, s-a dispus încetarea procesului în partea cerinței formulate privind constatarea încălcării prevederilor art. 38 alin.(5) din Codul Electoral, din motivul că, pricina în această parte nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2017 a fost admisă cererea de apel a lui Ion Duca, din alte motive decât cele invocate, s-a admis cererea lui Ion Duca privind renunțarea la contestație în partea anulării înregistrării lui Valeriu Poiată în calitate de concurent electoral la alegerile locale pentru funcția de primar al or. Sîngera și s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 15 noiembrie 2017 în această parte cu încetarea procesului. S-a admis cererea de recurs a lui Ion Duca și s-a casat integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 15 noiembrie 2017 privind încetarea procesului pe capătul de cerere privind constatarea încălcării prevederilor art. 38 alin.(5) din Codul Electoral de către concurentul electoral Valeriu Poiată, și în aceasta parte a fost emisă o nouă hotărâre, prin care s-a respins ca neîntemeiată cerința dată.

La 18 noiembrie 2017, Ion Duca a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2017, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea în partea constatării încălcării

prevederilor art. 38 alin.(5) din Codul Electoral de către concurentul electoral Valeriu Poiată.

În motivarea cererii de recurs a indicat că consideră decizia instanței de apel neîntemeiată și ilegală. Contestația depusă reprezintă o modalitate/metodă legală de apărare judiciară împotriva acțiunilor ilegale ale concurentului electoral. Instanța de judecată, însă, s-a eschivat de la constatarea încălcării legislației.

A menționat că prin decizia Curții de Apel Chișinău, în partea respingerii cerinței sale, i s-a încălcat dreptul de acces liber la justiție, garantat de legislația națională și internațională în domeniul drepturilor omului.

A mai indicat că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară.

Relevă că concluziile instanței de judecată expuse în decizie sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, astfel fiind încălcate normele de drept material și de drept procedural.

La 19 noiembrie 2017, Ion Duca a depus supliment la cererea de recurs, în care a indicat că instanța de apel urma să restituie cauza spre rejudecare în instanța de fond în ordinea art. 427 lit. b) CPC.

A declarat că Curtea de Apel putea să soluționeze alte probleme în fond, dar nicidecum să judece pricina în calitate de prima instanță.

Curtea de Apel s-a transformat din instanța de recurs în prima instanță, ceea ce este ilegal și nu a avut acest drept, astfel fiind încălcate prevederile art. 33¹ CPC, competența jurisdicțională și art. 432 alin.(3) lit. f) CPC.

La 19 noiembrie 2017 Valeriu Poiată a depus referință, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursurile se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către Duca Ion neîntemeiat și care urmează a fi respins, dar totodată fiind modificată motivarea incorectă a instanței de apel privind aplicarea normelor de procedură civilă și anume art.427, 428 CPC, cu menținerea soluției și motivarea dată la judecarea cauzei în fond, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Colegiul relevă că în conformitate cu prevederile art. 359 alin.(2) din Codul de Procedură Civilă, apelul declarat împotriva hotărârii se consideră declarat și

împotriva încheierilor date în pricina respectivă, chiar dacă au fost emise după pronunțarea hotărârii și dacă atacarea încheierii nu se menționează în cererea de apel.

Instanța de recurs consideră incorectă aplicarea de către instanța de apel a prevederilor art.427 lit. c) CPC, deoarece, de fapt, examinarea cauzei s-a desfășurat într-o singură procedură - cea de apel și nu în recurs. Dovada faptului examinării cauzei în ordine de apel este și desfășurarea sesiunii de judecată cu participarea părților, întocmirea procesului verbal al sesiunii de judecată. Or, examinarea cauzelor civile în ordine de recurs se petrece fără a fi convocată sesiunea de judecată și fără a se cita participanții la proces.

Mai mult, însăși instanța de apel, în partea descriptivă a deciziei a menționat că a examinat cauza anume în „ordine de apel”.

În această parte Colegiul constată ca fiind greșită motivarea instanței de apel referitor la procedura de judecare a cauzei și de către Curtea de Apel urmau a se invoca normele procesuale ce reglementează procedura apelului – capitolul XXXVII Codul de procedură civilă.

Referința instanței de apel la prevederile art. 427 Cod de Procedură Civilă este eronată, însă nu este în stare de a răsturna soluția adoptată în fond.

Decizia Curții de Apel este corectă și întemeiată din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 65 alin. (1) Cod Electoral, alegătorii și concurenții electorali pot contesta acțiunile/inacțiunile și hotărârile consiliilor și birourilor electorale și acțiunile/inacțiunile concurenților electorali. Depunerea cererii în instanța de judecată trebuie precedată de contestarea prealabilă în organul electoral ierarhic superior organului al cărui act se contestă, cu excepția contestațiilor privind acțiunile/inacțiunile concurenților electorali, depuse direct în instanța de judecată, și a contestațiilor ce se referă la exercitarea dreptului la vot sau la administrarea alegerilor depuse la biroul electoral în ziua alegerilor.

Conform art. 66 alin. (1) Cod Electoral, acțiunile/inacțiunile și hotărârile organelor electorale pot fi contestate la organul electoral ierarhic superior, iar acțiunile/inacțiunile concurenților electorali - direct în instanța de judecată, în termen de 3 zile calendaristice de la data săvârșirii acțiunii/identificării inacțiunii sau adoptării hotărârii. Termenul de depunere se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.

Subsidiar art. 69 Cod Electoral, indică, persoanele fizice și juridice care încalcă prevederile legislației electorale, împiedică exercitarea liberă a drepturilor electorale ale cetățenilor, împiedică activitatea organelor electorale, poartă

răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Prin prisma art. 65 și 66 din Codul Electoral, persoanelor care candidează la funcțiile publice, se oferă posibilitatea contestării acțiunilor concurenților electorali atât în instanța de judecată civilă, cât și prin depunerea cererilor corespunzătoare în organele de drept pentru tragerea la răspunderea penală de încălcarea legislației electorale.

Colegiul consideră că soluția primei instanțe privind încetarea procesului în partea constatării încălcării prevederilor art. 38 alin. (5) din Codul electoral din partea concurentului electoral Valeriu Poiata este neîntemeiată, instanța fiind investită cu competența de examinare a cererii formulate urmând să soluționeze cauza în fond.

Curtea de Apel Chișinău a constatat corect, deplin circumstanțele cauzei și a adoptat o hotărâre întemeiată.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 27 octombrie 2017 a avut loc Hramul satului Dobrogea, în cadrul căruia, la un concert dedicat acestui eveniment, reprezentanții Partidului Democrat al RM, în persoana lui Constantin Țuțu, au donat grădiniței nr. 214 din satul Dobrogea un calculator și Gimnaziului nr. 68 din aceeași localitate - tablă de șah și un proiector. Cadourile au fost înmânate de către membrul Partidului Democrat al RM, Constantin Țuțu reprezentanților administrației acestor instituții, pentru utilizarea acestora de către copii.

Din circumstanțele descrise, s-a conchis că, donarea bunurilor menționate nu poate fi apreciată drept încălcare a art. 38 alin. (5) CE RM, or, acestea nu au fost donate de către concurentul electoral Valeriu Poiată alegătorilor, ci au fost înmânate de către un membru al Partidului Democrat al RM instituțiilor de educație și învățământ, la un eveniment nelegat de alegerile locale ale primarului orașului Sîngera, fapt confirmat și prin înregistrarea video prezentată de către Ion Duca și anexată la materialele pricinii.

Astfel, contestația lui Ion Duca în această parte corect s-a apreciat ca neîntemeiată urmând a fi respinsă, în situația în care nu au fost prezentate probe pertinente și concludente, prin prisma art. 118 alin. (1) CPC RM, întru confirmarea încălcării prevederilor art. 38 alin. (5) CE RM.

De asemenea urmează a fi exclusă și referința Curții de Apel în decizia sa la art. 78 Cod Electoral, deoarece la speță este aplicabil art. 68 Cod Electoral, care reglementează ordinea de adoptare a hotărârilor de către instanțele de judecată la examinarea contestațiilor.

Având în vedere cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge

recursul declarat de Ion Duca și de a menține decizia contestată, or aceasta este legală și întemeiată, fiind adoptată în limitele competenței.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Ion Duca.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2017 în cauza civilă la contestația depusă de Ion Duca împotriva Consiliului Electoral al circumscripției electorale orășenești Sîngera nr. ¼ și Valeriu Poiată cu privire la constatarea încălcării prevederilor art. 38 alin.(5) din Codul Electoral și anularea înregistrării în calitate de concurent electoral a lui Valeriu Poiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecători:

Svetlana Filincova

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu